

Ex/Sans/UG/3.1/26/2017

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2017

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT (Honours)

Course : VI

**[History of Classical Sanskrit Literature :
A Modern Approach]**

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

क - विभाग:

१. संस्कृतभाषया देवनागर्या च लिप्या प्रश्नत्रयं समाधेयम् — $1 \times 3 = 3$

(क) महाभारतवृत्तान्तः प्रथमं केन कस्मै दत्तः ?

(ख) पुराणस्य पञ्चलक्षणं लिख्यताम्।

(ग) किमासीत् अश्वघोषस्य मातुर्नाम ? तस्य निवासः कुत्रासीत् ?

(घ) महाभारताश्रितानां जैनकाव्यानां नामद्वयं रचयितृसहितं लेखनीयम्।

२. अधोलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ — $6 \times 2 = 12$

(अ) संस्कृतलौकिकसाहित्ये वाल्मीकिकृतस्य रामायणस्य महत्वम् आलोच्यताम्।

(आ) का नाम भास-समस्या ? भाससमस्यामधिकृत्य आलोचनं क्रियताम्।

(इ) कालिदासस्य नाट्यकृतित्वं समासत उपस्थापनीयम्।

[Turn over]

[2]

ख - विभागः

३. अधःस्थितेषु प्रश्नेषु चत्वारः संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमाश्रित्य
च समाधानं कार्यम्। 2½×4=10

(क) “सहजं किल यत् विनिन्दितं न खलु तत्कर्म विवर्जनीयम्”
— कः कदा वा इदमुक्तवान्?

(ख) “स्वप्नो नु माया नु मतिभ्रमो नु” — कस्मिन् प्रसङ्गे
केनोक्तमिदम्?

(ग) “समुद्रव्यवहारी सार्थवाहो धनमित्रो नाम” — तस्य
धनमित्रस्य वषये यानि वचनानि कथितानि कविना
कालिदासेन तेषु द्वयं सरल-सुरगिरा लेखनीयम्।

(घ) “अये माधवस्येवार्तस्वरः” — अत्र आर्तस्वरस्य किं
कारणमुपलभ्यते?

(ङ) “उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी” — केन कदा वा
इदमुक्तम्?

४. भवन्ति नम्रास्तरवः फलागमैः। 5

नवाम्बुभिः दूरविलम्बिनः घनाः॥

अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः।

स्वभाव एवैष परोपकारिणाम्॥

— प्रसङ्गनिर्देशपूर्वकम् अस्य श्लोकस्य तात्पर्यं लेखनीयम्।

अथवा,

‘अविश्रामोऽयं लोकतन्त्राधिकारः’ प्रसङ्गमुल्लिख्य अस्य
श्लोकांशस्य भावविस्तारः करणीयः।